

Předmluva	3
1. Vývoj dojíždky jako formy prostorové mobility v ČR	9
2. Vyjíždka za prací	14
2.1 Vývoj vyjíždky za prací a její intenzity	14
2.2 Intenzita vyjíždky z obcí	18
2.3 Vyjíždka podle pohlaví a věku vyjíždějících	19
2.4 Vyjíždka podle odvětví	22
2.5 Frekvence vyjíždky, denní vyjíždka podle času stráveného na cestě	23
2.6 Dopravní prostředek používaný k cestě za prací	27
2.7 Centra dojíždky za prací	29
2.8 Pracovní mikroregiony	36
2.9 Směrové proudy dojíždky	46
3. Vyjíždka žáků, studentů a učňů do škol	48
3.1 Vývoj počtu vyjíždějících do škol	48
3.2 Intenzita vyjíždky z obcí	49
3.3 Frekvence vyjíždky, denní vyjíždka podle času stráveného na cestě	51
3.4 Dopravní prostředek používaný k cestě do škol	52
3.5 Centra dojíždky do škol	53
4. Úhrnná bilance dojíždky za prací a do škol	57
5. Závěr	61
Metodické vysvětlivky	62
Tabulková část	67
A. Dojíždka za prací	68
A. 1. Bilance dojíždky za prací v letech 1980 - 2001	68
A. 2. Počet vyjíždějících a dojíždějících za prací v kraji v letech 1991 a 2001	69
Počet vyjíždějících a dojíždějících za prací v okrese Hradec Králové v letech 1991 a 2001	70
Počet vyjíždějících a dojíždějících za prací v okrese Jičín v letech 1991 a 2001	71
Počet vyjíždějících a dojíždějících za prací v okrese Náchod v letech 1991 a 2001	72
Počet vyjíždějících a dojíždějících za prací v okrese Rychnov n. K. v letech 1991 a 2001	73
Počet vyjíždějících a dojíždějících za prací v okrese Trutnov v letech 1991 a 2001	74
A. 3. Saldo dojíždky za prací v letech 1991 a 2001	75
A. 4. Vyjíždějící a hlavní směr vyjíždky podle obcí	76
A. 5. Vyjíždějící za prací podle frekvence vyjíždky	85
A. 6. Dojíždějící za prací podle frekvence dojíždky	86
A. 7. Vyjíždějící za prací podle pohlaví a věku	87
A. 8. Dojíždějící za prací podle pohlaví a věku	88
A. 9. Vyjíždějící za prací podle odvětví	89
A. 10. Dojíždějící za prací podle odvětví	90
A. 11. Denní dojíždka za prací podle času stráveného na cestě	91
A. 12. Vyjíždějící denně za prací podle použitého dopravního prostředku	92
A. 13. Dojíždějící denně za prací podle použitého dopravního prostředku	93
A. 14. Dojíždka za prací mezi kraji	94
A. 15. Bilance dojíždky za prací v okresech kraje	96
A. 16. Bilance dojíždky za prací ve městech kraje	97
A. 17. Vyjíždějící za prací podle pohlaví a věku ve městech kraje	98
A. 18. Vyjíždějící za prací podle odvětví ve městech kraje	99
A. 19. Směrové proudy vyjíždky z obcí za prací a počty vyjíždějících	100
A. 20. Směrové proudy dojíždky do obcí za prací a počty dojíždějících	100
B. Základní údaje o vybraných centrech dojíždky v kraji	101
Broumov	101
Červený Kostelec	104
Česká Skalice	107
Dobruška	110
Dvůr Králové nad Labem	113
Hořice	116
Hradec Králové	119
Hronov	122
Chlumec nad Cidlinou	125

Jaroměř	128
Jičín	131
Kostelec nad Orlicí	134
Náchod	137
Nová Paka	140
Nové Město nad Metují	143
Nový Bydžov	146
Rychnov nad Kněžnou	149
Špindlerův Mlýn	152
Trutnov	155
Týniště nad Orlicí	158
Vamberk	161
Vrchlabí	164

Seznam tabulek publikovaných za jednotlivá centra dojíždky:

B. 1. Dojíždějící za prací do centra dojíždky podle pohlaví a věku	
B. 2. Dojíždějící za prací do centra dojíždky podle frekvence dojíždky	
B. 3. Dojíždějící za prací do centra dojíždky podle odvětví	
B. 4. Dojíždějící denně za prací do centra dojíždky podle použitého dopravního prostředku	
B. 5. Dojíždějící za prací do centra dojíždky podle času stráveného na cestě	
B. 6. Dojíždka za prací v centru a do centra dojíždky podle času stráveného na cestě	
C. Dojíždka do škol	167
C. 1. Počet vyjíždějících a dojíždějících do škol v letech 1980 - 2001	167
C. 2. Bilance dojíždky do škol podle frekvence dojíždky	168
C. 3. Denní vyjíždka do škol podle času stráveného na cestě	168
C. 3. Denní vyjíždka do škol podle času stráveného na cestě a podle velikostních skupin obcí	168
C. 4. Vyjíždějící denně do škol podle použitého dopravního prostředku	169
C. 5. Dojíždějící denně do škol podle použitého dopravního prostředku	170
C. 6. Bilance dojíždky do škol ve městech kraje	171
C. 7. Dojíždka do škol mezi kraji	172
C. 8. Směrové proudy vyjíždky z obcí do škol a počty vyjíždějících	174
C. 9. Směrové proudy dojíždky z obcí do škol a počty dojíždějících	175
D. Mezikrajové srovnání a údaje za ČR	176
D. 1. Vybrané ukazatele vyjíždky za prací a do škol podle krajů	176

Seznam grafů:

1. Zjednodušené členění základních forem prostorové mobility obyvatelstva	10
2. Vyjíždka a dojíždka za prací z okresů kraje v letech 1991 a 2001	15
3. Vývoj salda dojíždky a vyjíždky za prací podle okresů	17
4. Vyjíždějící za prací z obcí kraje podle věku v letech 1991 a 2001	20
5. Vyjíždějící za prací z obcí kraje podle odvětví v letech 1991 a 2001	22
6. Struktura vyjíždějících za prací z obcí kraje podle odvětví v letech 1991 a 2001	23
7. Struktura vyjíždějících za prací z obcí kraje podle frekvence vyjíždky	24
8. Denně vyjíždějící za prací z obcí kraje podle času stráveného na cestě	26
9. Struktura vyjíždějících za prací z obcí kraje podle druhu dopravního prostředku	27
10. Dojíždka a vyjíždka za prací z obcí kraje podle použitého dopravního prostředku (včetně kombinace)	29
11. Pracovní příležitosti ve střediscích pracovních mikroregionů a v jejich zázemí	44
12. Struktura vyjíždějících z obcí kraje do škol podle druhu dopravního prostředku	53
13. Vývoj obsazených pracovních míst na 1 000 zaměstnaných v okresech	57

Seznam kartogramů:

1. Pracovní mikroregiony podle dojíždky za prací v roce 2001	38
2. Pracovní mikroregiony a správní obvody obcí s rozšířenou působností v Královéhradeckém kraji	40
3. Intenzita spjatosti obcí v zázemí s jádrem pracovních mikroregionů	40
4. Mezikrajské a meziokresní přesahy pracovních mikroregionů	41
5. Pracovní mikroregiony a subregiony v Královéhradeckém kraji	42
6. Geografická mapa Královéhradeckého kraje	178
7. Struktura vyjíždky do zaměstnání podle prostorových typů vyjíždky - kraje	179

8.	Struktura vyjíždky do zaměstnání podle prostorových typů vyjíždky - okresy	180
9.	Vyjíždka za prací z obcí Královéhradeckého kraje	181
10.	Podíl vyjíždky žen na celkové vyjíždce z obce do zaměstnání	182
11.	Podíl vyjíždky osob do 30 roku věku na celkové vyjíždce do zaměstnání	182
12.	Podíl denní vyjíždky na celkové vyjíždce z obce do zaměstnání	183
13.	Podíl vyjíždky s délkou cesty nad 45 minut na celkové vyjíždce z obce do zaměstnání	183
14.	Podíl vyjíždky automobilem včetně kombinací na celkové vyjíždce z obce do zaměstnání	184
15.	Obsazená pracovní místa na 1 000 zaměstnaných osob	184
16.	Obsazená pracovní místa na 1 000 zaměstnaných osob v obcích do 2 000 obyvatel	185
17.	Obsazená pracovní místa na 1 000 zaměstnaných osob ve městech nad 10 000 obyvatel	185
18.	Mezikrajové proudy celkové dojíždky	186
19.	Preference mezikrajové dojíždky do zaměstnání	187
20.	Preference mezikrajové vyjíždky do zaměstnání	187
21.	Struktura vyjíždky do škol podle prostorových typů vyjíždky - kraje	188
22.	Struktura vyjíždky do škol podle prostorových typů vyjíždky - okresy	189
23.	Vyjíždka do škol z obcí Královéhradeckého kraje	190
24.	Podíl vyjíždky s délkou cesty nad 45 minut na celkové vyjíždce z obce do škol	191
25.	Saldo dojíždky a vyjíždky do škol na 1 000 žáků, studentů a učňů s trvalým pobytem v okrese	191
26.	Preference mezikrajové dojíždky do škol	192
27.	Preference mezikrajové vyjíždky do škol	192
28.	Přepočtené mezikrajové proudy dojíždky do zaměstnání	193
29.	Přepočtené mezikrajové proudy dojíždky do škol	193

Pracovní dojíždka představuje významnou složku pracovních cest. Po roce 1989 nastal velký pohyb pracovních sil, bez ohledu na důležitou administrativně-teritoriální opatření. Z určitého pohledu tak mohly být velmi informace o pracovní dojíždce zkrátit část svého dřívějšího významu.

Zatímco na počátku 90. let se vědy zabývaly o důležitosti a úroveň zaměstnání vystupů dojíždky v podrobné strukturně známe z předchozích cenů, význam i oprávněnosti detailního rozboru pohybu za prací o desítky procent vyšší než jako nezávislého. Je tomu tak především proto, že představuje jedny ucelený zdroj informací o směrových i směrových charakteristikách dojíždkových proudů, na jejichž základě je možné sestavit také ucelenou strukturu pracovních příležitostí v posuzovaném územním dělení obcí, měst či mikroregionů. Takové údaje doplněné v dostupné míře daty z průběžného cenů poodbytných dlouhodobější tendence trhu práce transformací územní dojíždky do bezpečí restrukturalizační problémy jednotlivých oblastí.

Podrobné výstupy ze zpracování dojíždky mají nametly význam také v tom, že v současné době posuzují navzdory vysoké poplatce, uživatelé české statistiky dostávají ekonomických indikátorů ucelené popisující stav a vývoj v různých územních částech (okresy, mikroregiony apod.). Údaje o pracovní dojíždce doplněné charakterizací vývoje nezaměstnanosti a podnikatelské aktivity mohou tento dělení částečně snížit.

Vede pracovní dojíždka rovněž ke zvýšení její důležitosti ani rozbor dojíždky do škol, i když neposkytne informace v celkové síle. Úroveň vzdělání obyvatel je jednou z klíčových faktorů konkurenceschopnosti v globalizující se ekonomice. To se týká nejen jednotlivců a regionů, ale také národních. Poslední dekáda byla v ČR ve znamení rozvoje vzdělávání i terciárního vzdělávání a to z hlediska kvantity i struktury. Pro rozvoj regionu má význam především rozšíření školy nabízených oborů vysokého školství, především na území základních stupňů. Poslední rok do školství by měly oslovit i vyškolení odborníci, jasně zraje nový segment, v který by český školský systém doplnil v polovině 90. let. Na tomto místě je třeba připomenout, že jsou to právě klíčové samostatně, klasické školy jako jednu ze svých klíčových kompetencí odlišit územně na úrovni obcí a středních školství transformace z pohledu sledění struktury nabízených studijních oborů a budoucích potřeb trhu práce v regionu.

Jiný důležitý problém představuje otázka racionalizace síle základního školství ve světě současně (stejně stejně i budování nepřetržitě populačního vývoje. Zatímco studování škol ve velkých městech (slovesně v jejich centrálních částech) není povětšinou doprovázeno zvláštními komplikacemi (tlak husté dopravní síle je možná dojíždka i do venkovských škol, území školních zařízení v malých venkovských obcích je problematickým způsobem zvláštním a důležitým. Odlišujeme-li od ostatní úrovně dopravě obsluhuje venkovských mikroregionů, je třeba, že existence základní školy (byť třeba jen malých)

¹ Další údaje o dojíždce za prací se nacházejí také v rámci pravidelných čtvrtletních výběrových dotazování pracovních sil. Ty mohou naznačit některé významnější směry (např. národní dojíždka do Prahy z okresu Středočeského kraje), vzájemně a vybranými charakteristikami zřetelně je však možné použít těchto údajů k podrobné regionální analýze zhučící omezená (většinou územní) pohyby začínající národně velké výběrové dotazování.